

ת"פ 59072/06/19 - מדינת ישראל נגד אברהם יפרח

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן 04 בנובמבר 2020
ת"פ 59072-06-19 מדינת ישראל נ' יפרח

בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: אברהם יפרח

גזר דין

1. בטרם שמיעת הראיות בתיק, הגיעו הצדדים להסדר דיוני במסגרתו כתב האישום המקורי שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה הן עיקריהן:

לנאשם אין ומעולם לא היה רישיון נהיגה. בתאריך 14.6.19 בסביבות השעה 05:00 הנאשם וחברו (להלן: "החבר") יצאו מבילוי במועדון בבאר-שבע. באותה עת, א.ג. (להלן: "המתלונן") היה במקום עם מוניתו והוא עמד מאחוריה וניהל ויכוח עם אדם אחר. הנאשם וחברו הבחינו במונית, החבר נכנס למושב האחורי שלה והנאשם התיישב בכיסא הנהג, סגר את הדלת והחל בנסיעה. המתלונן הבחין במתרחש, החל לרוץ אחרי המונית, אחז בה בידו, נתלה עליה, וביקש מהנאשם לעצור את נסיעתו. כתוצאה מהמתואר המתלונן איבד את אחיזתו במונית, נפל ארצה ונחבט בקרקע, בין היתר, בראשו. בסמוך לאחר מכן, הנאשם ביצע עם המונית פניית פרסה, שב על עקבותיו, עצר את המונית והוא וחברו ברחו מהמקום. עוברי אורח הזעיקו את המשטרה ואת כוחות ההצלה ובהמשך המתלונן הובהל לבית החולים שם אובחן כסובל מחבלת ראש ודימום תוך גולגלתי. והוא אושפז למשך כשבוע ימים.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות, כאמור, הנאשם הורשע בעבירות של מעשה פזיזות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(1) בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); פציעה, לפי סעיף 334 בחוק העונשין; שימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413ג רישא בחוק העונשין; ונהיגת רכב ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א) בפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961.

3. הנאשם יליד שנת 2000, ובנסיבות קיימת חובה לקבל עליו תסקיר של שירות מבחן.

שירות המבחן הגיש מספר תסקירים על הנאשם, בהם צוינו בין היתר הדברים הבאים - הנאשם בן 20, רווק. מתגורר בבית הוריו ועובד במאפיה. סיים 10 שנות לימוד. בנערותו היה מעורב באירוע אלימות בגינו הופנה לשירות המבחן לנוער, ולבסוף נשפט למאסר מותנה. בשל מעורבותו בפלילים לא גויס לצבא.

הנאשם מסר כי בגיל 17 התנסה בשימוש בקנביס במשך כחודשיים אך בחר להפסיק, ושלל התנסות בסמים נוספים. שיתף כי בגיל 17 החל לצרוך אלכוהול בנסיבות חברתיות ושלעיתים הוא התקשה להציב לעצמו גבולות לצריכת האלכוהול, וכן שבעבר צרך אלכוהול באופן מופרז ומצא את עצמו מעורב באירועי אלימות. הנאשם הביע נזקקות לבחינת דפוסיו ההתמכרותיים ובהמשך, בחודש אוקטובר 2019, הוא שולב בטיפול במרכז לנפגעי אלכוהול.

אשר לעבירות, הנאשם מודה בהן ולוקח עליהן אחריות מלאה. טען שבערב המקרה הוא צרך אלכוהול והוא מתקשה לזכור את הפרטים במלואם ושרק בתחנת המשטרה, לאחר שפגה השפעת האלכוהול, הבין את חומרת מעשיו. סיפר כי התקשה לשמוע שנהג המונית נחבל ונזקק לטיפול, וכי התנהגותו באירוע טלטלה אותו רגשית. הביע צער וחרטה וביטא אמפטיה למתלונן.

שירות המבחן ציין כי הנאשם ידע לבחון את דפוסיו המכשילים, הביע שביעות רצון מההליך הטיפולי וביטא מוטיבציה גבוהה להמשך טיפול. בנוסף, הסכים להשתתף בהליך של "צדק מאחה". שירות המבחן עמד על גורמי הסיכון והסיכון של הנאשם, העריך כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום האלימות, שניתן לצמצמה על ידי שילוב הנאשם בטיפול בשירות המבחן ובמרכז לטיפול באלכוהול, והתרשם כי אין לנאשם ערכים שוליים ושסיכויי השיקום שלו גבוהים. בסופו של דבר הומלץ להטיל עליו מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי ולהעמידו במבחן, וצוין שבתקופת המבחן הנאשם ישולב בקבוצה טיפולית לצעירים וימשיך בתכנית הטיפולית במרכז לנפגעי אלכוהול.

4. בישיבת הטיעונים לעונש הודיעו הצדדים כי הסכימו ביניהם לבקש מבית המשפט שרכיב המאסר בפועל בעונשו של הנאשם יהיה מאסר בעבודות שירות. ושהתביעה תעתור להטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות וההגנה תוכל לטעון לתקופה מאסר קצרה יותר בעבודות שירות.

5. התביעה ציינה את הפגיעה הפיזית שהנאשם גרם למתלונן ואמרה כי הסכמתה להסתפק במאסר בעבודות שירות מתחשבת בהליך הטיפולי שהנאשם עבר, בלקיחת האחריות של הנאשם על מעשיו, בהודאתו ובחסכון הזמן השיפוטי; ציינה כי ההסדר הוא על דעת בנו של המתלונן, המייצג את המתלונן; וביקשה להטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ולחייבו בתשלום פיצוי למתלונן.

6. ב"כ הנאשם ציין שעברו הפלילי של הנאשם מתמצה בהרשעה אחת בעבירת איומים, שנעברה בעת שהנאשם היה תלמיד בבית ספר. טען, שהנאשם אדם נורמטיבי, שגדל במשפחה ערכית. הוא הודה בהזדמנות הראשונה, חסך את העדת המתלונן ועדים אחרים, ונטל אחריות על מעשיו. טען, כי מדובר באירוע לא מתוכנן, קצר וטיפשי, שהתרחש על רקע שימוש באלכוהול. ולא היתה לנאשם כוונה לחבול במתלונן או לגנוב את רכבו. ציין שכתב האישום תוקן באופן משמעותי; הנאשם היה עצור במשך כחודש ימים, ולאחר מכן שהה מספר חודשים במעצר בית מלא; מזה מספר חודשים הוא לוקח חלק בהליך טיפולי במסגרתו שולב בטיפול במרכז לנפגעי אלכוהול. הוא משתף פעולה עם ההליך באופן מלא. נתרם ממנו. ושירות המבחן התרשם ממנו לחיוב והמליץ כפי שהמליץ. הוסיף כי הנאשם מסייע בפרנסת משפחתו והוציא רישיון נהיגה. וטען שהעונש ההולם למעשה הנאשם הוא שלושה חודשי מאסר בעבודות

שירות.

7. הנאשם הביע צער על מעשיו ושיתף כי הפסיק לשתות אלכוהול.
8. הממונה על עבודות השירות חיווה דעתו שהנאשם מתאים לביצוע עבודת שירות ואף מצא לו כזו.
9. הנאשם הורשע במספר עבירות - מעשה פזיזות ורשלנות, פציעה, שימוש ברכב ללא רשות, ונהיגה ללא רישיון נהיגה. כל העבירות בוצעו באותו מקום ובאותו זמן והן נובעות מהשתלשלות עניינים אחת במסגרת אותו אירוע. משכך, יש לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע כולו ולגזור עונש כולל לכל העבירות.
10. העבירות שביצע הנאשם פגעו בראש ובראשונה בערכים של שמירת חיי אדם ושמירת הגוף. לצדם, נפגעו גם ערכי הקניין, הבטיחות בדרכים, ושמירת הסדר הציבורי.
- נוכח הסכנה הרבה שהנאשם יצר למתלונן ונסיבות האירוע, שיפורטו בהמשך, הרי שמעשי הנאשם פגעו בערכים החברתיים האמורים במידה משמעותית.
11. העבירה של מעשי פזיזות ורשלנות משתכללת בעשיית מעשים מסוימים בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה. מטבע הדברים, מעשים אסורים העלולים לסכן חיי אדם מקבלים התייחסות עונשית רצינית. ואכן, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של נהיגת רכב בדרך נמהרת שיש בה כדי לסכן חיי אדם, היא של החמרה.
- הענישה הקונקרטית תלויה בנסיבות המסוימות של ההתנהגות, בביטוייה ובתוצאותיה. בצד התחתון של הרף נמצאות ההתנהגויות העולות אך במעט על עבירות תעבורה ובצד העליון שלו נמצאות ההתנהגויות הטומנות בחובן סכנה ממשית לאדם, הקרובות באופיין הפיזי - ולא במחשבה הפלילית הנלווית אליהן - לעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. ובהתאם, הענישה נעה בין מאסר בעבודת שירות ועד ל- 30 חודשי מאסר בפועל (ראה ע"פ 3867/08 מוחמד סיתאוי נגד מדינת ישראל, 03.09.08; ע"פ 8704/08 הייב נגד מדינת ישראל, 23.4.09; ע"פ 4836/11 חמאד נגד מדינת ישראל, 11.1.12; ע"פ 5691/09 ג'בארין נגד מדינת ישראל, 11.10.09).
12. במקרים בהם מעשה הפזיזות לא רק העמיד בסכנה לפגיעה אלא גרם בפועל לפגיעה, ובנסיבות בהן שוכללה עבירה נפרדת מתחום עבירות סיכון החיים והבריאות, כמו בענייננו, יש להתייחס אל המעשים גם בהיבט של מרכיב האלימות.
13. בע"פ 4771/14 אדהם ענאיה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.09.14) דובר במערער, צעיר כבן 26, שהיה בקשר רומנטי עם אשה. בהזדמנות מסוימת, הם ישבו ביחד ברכב ולאחר ויכוח נוקב ביניהם

האשה יצאה מהרכב והמערער ביקש לברוח ממנה. בעוד האשה רצה אחריו, הוא פתח בנסיעה לאחור, בידיעה שהיא מאחורי הרכב, ופגע בה. האשה נפלה לאחור ונחבלה והמערער נמלט מהמקום.

המערער הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירות של שימוש ברכב ללא רשות, נהיגה ללא רישיון (ריבוי עבירות), נהיגה ללא ביטוח רכב (ריבוי עבירות), ושהייה בלתי חוקית בישראל (ריבוי עבירות) ובית המשפט המחוזי הטיל עליו **24 חודשי מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון דחה את ערעורו.

בת"פ 56941-07-12 **מדינת ישראל נ' גבריאל אבחסרה** (פורסם בנבו, 19.02.13) הנאשם נסע ברכבו בתוך מגרש חניה, כאשר המתלוננת שכובה על מכסה המנוע שלו ומחזיקה במגבי החלון הקדמי. המתלוננת צעקה לו לעצור והוא לא שעה לקריאתה, האיץ את הרכב, בלם אותו והמשיך בנסיעה, ותוך כדי כך המתלוננת נפלה על הכביש וראשה נחבט בו בעצמה. הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שיבוש מהלכי משפט, הדחה בחקירה, והפרת הוראה חוקית, ונדון **לשנת מאסר בפועל**.

14. החלק העיקרי של האירוע נקלט במצלמות אבטחה החולשות על המקום. המשטרה הורידה ארבעה סרטונים מתוך התיעוד שנשמר במצלמות האבטחה, וסרטונים אלו הוגשו לבית המשפט במסגרת טיעוני ההגנה לעונש. בסרטונים רואים את הנאשם וחברו מגיעים לקרבת המונית בעת שנהגה נמצא מאחוריה ומתעמת עם אדם אחר. החבר של הנאשם פותח את הדלת האחורית של המונית ונכנס למונית ואחר כך הנאשם נכנס למושב הנהג במונית. כעבור זמן קצר, המונית מתחילה בנסיעה. כשנהג המונית מבחין במתרחש, הוא רץ אחרי המונית, פותח את הדלת האחורית בצד השמאלי של המונית ונאחז עליה. כל אותו הזמן המונית ממשיכה בנסיעה, ואז נהג המונית נופל לכביש והמונית ממשיכה בנסיעתה עד ליציאתה מתחום כיסוי המצלמה.

אמנם, הזמן שחלף מאז שהמתלונן אחז בדלת המונית ועד לנפילתו לכביש נמדד בשניות, אולם ניתן להתרשם בבירור שבשלב הראשון הנאשם החל בנסיעה איטית ומהשלב שהמתלונן נתלה על דלת המונית, הוא האיץ את מהירות הנסיעה ויצר סכנה רבה למתלונן, וגם לאחר שהמתלונן נפל לכביש הנאשם המשיך בנסיעתו במהירות.

להשלמת התמונה אציין, שבזמן שהמתלונן היה תלוי על דלת המונית תוך כדי נסיעתה, הוא ביקש מהנאשם לעצור והנאשם לא נענה לבקשתו (סעיף 7 בעובדות כתב האישום).

15. נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירות -

השתלשלות העניינים המתוארת בכתב האישום, העולה בקנה אחד עם מה שנראה בסרטונים המתעדים את האירוע, מבססת את הרושם שהנאשם ניצל הזדמנות שנקרתה בדרכו ושאינו המדובר במעשה שתוכנן מראש.

אמנם בעת האירוע הנאשם היה עם אדם נוסף, אשר נכנס למושב האחורי של המונית והיה עם הנאשם במונית במהלך כל האירוע, אולם הנאשם הוא זה שנהג במונית והוא זה שגרם לפגיעה במתלונן. כך שחלקו בביצוע העבירות הינו מלא ועיקרי.

הסעת רכב בזמן שאדם "תלוי" על דלתו הפתוחה, מחוץ לרכב, הינה מעשה מסוכן מאוד. במצב כזה, האדם עלול ליפול לכביש ולהיחבט ואף להיפגע מכלי רכב אחרים, והתוצאה יכולה להיות חמורה ביותר, כולל מוות.

במקרה זה, סכנת הפגיעה התממשה, שכן המתלונן נפל ארצה ונחבט, בין היתר בראשו, והוא סבל מחבלת ראש ודימום תוך גולגלתי ונזקק לאשפוז בבית חולים למשך שבוע.

במצב הדברים המתואר, יכלה להיגרם למתלונן חבלה גופנית חמורה הרבה יותר והוא אף יכל לקפח את חייו.

אין לדעת בדיוק מה הביא את הנאשם להתנהג כפי שהתנהג. הנאשם טען לפני שירות המבחן כי בזמן האירוע הוא היה בגילופין. נתון זה לא נכלל בעובדות כתב האישום המתוקן וגם לא הוכח בדרך אחרת. מצפיה בסרטונים בהם נראה הנאשם, אין כל אינדיקציה לכך שהוא היה שיכור, ודאי לא בצורה קשה. רואים אותו הולך בצורה נמרצת ומבצע פעולות המצריכות ערנות ופיקחות. מכל מקום, שכרות אינה בהכרח נסיבה מקלה בביצוע עבירה ולעיתים, כמו במקרה של נהיגת רכב, היא אף משמשת כנסיבה מחמירה.

16. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמתו של הנאשם, ובין העונש שיוטל על הנאשם; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין 9 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

17. מעשי הנאשם סיכנו את חייו של המתלונן, פשוטו כמשמעו. והאירוע יכל להסתיים בפגיעה גופנית חמורה עוד יותר מזו שנגרמה למתלונן ואפילו במותו של המתלונן.

חומרת מעשי הנאשם בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם מצדיקים, למרות גילו הצעיר של הנאשם, נתוניו האישיים והודאתו, הטלת מאסר בפועל, מאחורי סורג וברית, לתקופה משמעותית בגדרי מתחם העונש ההולם.

18. האופן בו הנאשם התייחס למעשי העבירות שביצע; ההבנה שלו שהוא זקוק להתערבות טיפולית; התגייסותו לטיפול; התמדתו בו; השינוי שחל בו בתהליך הטיפול; המוטיבציה שהוא הביע להמשך טיפול; התובנות שהוא הפיק; נתוני הנאשם, לרבות גילו הצעיר; ערכיו הבסיסיים החיוביים; והערכת שירות המבחן בדבר סיכויי השיקום הגבוהים שלו; מצדיקים קבלת המלצת שירות המבחן והצדדים להקלה משמעותית בעונשו של הנאשם, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם, עד כדי הימנעות משליחתו למאסר מאחורי סורג וברית אף לתקופה קצרה.

19. חומרת מעשי הנאשם; הפגיעה הגופנית הרצינית שנגרמה למתלונן; הפגיעה החמורה עוד יותר שיכלה להיגרם למתלונן, עד כדי מוות; והצורך לשמור על הלימה מסוימת של העונש גם במקרים של הקלה משמעותית בדינו של נאשם; מחייבים, לפחות, שהמאסר בעבודות שירות שיוטל על הנאשם יהיה לתקופה המרבית.

20. בהתחשב במרכזיות מרכיב הנהיגה בעבירות שביצע הנאשם, מן הדין היה לכלול בעונשו של הנאשם גם ענישה של שלילת רישיון נהיגה. אינני יודע אם הימנעות התביעה מבקשה להטלת עונש של פסילת רישיון נהיגה נעוצה בחוסר תשומת לב או שהדבר מבוסס על מחשבה והפעלת שיקול דעת. במצב דברים זה, וגם כדי להקל על הנאשם את האפשרות להמשיך בעבודתו ולעמוד בתכניות הטיפול העומדות בפניו, ובמידה רבה לפנים משורת הדין, אמנע מהטלת עונש של פסילת רישיון נהיגה בפועל.

21. הפגיעה הגופנית שנגרמה למתלונן, על השלכותיה על פרנסתו - כמתואר על ידי בנו בתסקיר שירות המבחן - מצדיקה פיצוי כספי ממשי.

22. נוכח כל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ישא את המאסר בעבודות שירות. על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס שליד כלא באר- שבע, ביום 13.01.2021 עד השעה 08:00, לתחילת ביצוע עבודת השירות שלו.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע או עבירה של שימוש ברכב ללא רשות.

ג. מבחן למשך שנה. במהלך תקופת המבחן הנאשם ימשיך במסגרות הטיפוליות בשירות המבחן ובמרכז לנפגעי אלוהול.

ד. פיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪.

ה. 6 חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, על תנאי, למשך שנתיים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום י"ז חשוון
תשפ"א, 04/11/2020
במעמד הנוכחים.

אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה